

**LIETUVOS RESPUBLIKOS  
PACIENTŲ TEISIŲ IR ŽALOS SVEIKATAI ATLYGINIMO ĮSTATYMO NR. I-1562 24  
STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS  
DRAUDIMO ĮSTATYMO NR. I-1343 10 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO  
PROJEKTŲ  
AIŠKINAMASIS RAŠTAS**

**1. Įstatymų projektų rengimą paskatinusios priežastys, parengtų projektų tikslai ir uždaviniai**

Lietuvos Respublikos pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo Nr. I-1562 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas (toliau – Įstatymo projektas Nr. 1) ir Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas (toliau – Įstatymo projektas Nr. 2; toliau kartu – Įstatymų projektai) parengti atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos vienišo asmens išmokos įstatymo projekto Nr. XIVP-499 (toliau – Įstatymo projektas) ir jo lydimųjų įstatymo projektų siūlomą nustatyti teisinį reguliavimą. Įstatymo projektu Nr. XIVP-499 siūloma nustatyti vienišo asmens išmoką, kuri neturėtų įtakos kitoms asmeniui pagal kitus įstatymus priklausančioms kas mėnesį mokamoms išmokoms ir (ar) kompensacijoms, taip pat skiriamai piniginei socialinei paramai, apmokėjimui už socialines paslaugas, jeigu kiti įstatymai nenustato kitaip. Kartu su Įstatymo projektu pateiktais lydimaisiais įstatymų projektais:

- Lietuvos Respublikos šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 7, 10, 13 ir 22<sup>1</sup> straipsnių pakeitimo įstatymo projektu Nr. XIVP-500 ;

- Lietuvos Respublikos socialinio draudimo pensijų įstatymo Nr. I-549 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektu Nr. XIVP-503;

- Lietuvos Respublikos valstybinių pensijų įstatymo Nr. I-730 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektu Nr. XIVP-502;

- Lietuvos Respublikos nedarbo socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-1904 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projektu Nr. XIVP-505;

- Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektu Nr. XIVP-506;

- Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 30 straipsnio pakeitimo įstatymo projektu Nr. XIVP-507

siekiama, kad tiek socialinio draudimo našlių pensijų gavėjai, tiek vienišo asmens išmokos gavėjai būtų lygiavertėje padėtyje skiriant paramą, teikiant socialines paslaugas bei mokant išmokas.

Įstatymų projektų tikslas – suvienodinti socialinio draudimo našlių pensijų gavėjų padėtį su vienišo asmens išmokų gavėjų padėtimi skiriant paciento priemoną už kompensuojamuosius vaistus pagal Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymą ir apskaičiuojant atlygintinos žalos dydį pagal Lietuvos Respublikos pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymą.

**2. Įstatymų projektų iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai**

Įstatymų projektus parengė Seimo narė Monika Navickienė

**3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami Įstatymų projektuose aptarti teisiniai santykiai**

Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo 10 straipsnyje nustatyta, kad paciento priemokos už kompensuojamuosius vaistus, įrašytus į Ligų ir kompensuojamųjų vaistų joms gydyti sąrašą bei į Kompensuojamųjų vaistų sąrašą, ir medicinos pagalbos priemones, įrašytas į Kompensuojamųjų medicinos pagalbos priemonių sąrašą, skiriamas senatvės pensijos amžių sukakusiems arba Lietuvos Respublikos neįgaliųjų socialinės integracijos įstatyme nurodytiems

neįgaliesiems asmenims, kurių užpraeitą mėnesį gautų socialinio draudimo pensijų (kartu su socialinio draudimo senatvės arba netekto darbingumo (invalidumo) pensijų priemokomis), šalpos išmokų, valstybinių pensijų, užsienio valstybės pensijų, pensijų išmokų, mokamų pagal Lietuvos Respublikos pensijų kaupimo įstatymą ir Lietuvos Respublikos papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymą, kompensacinių išmokų profesionaliojo scenos meno įstaigų kūrybiniais darbuotojams, valstybinių signataro rentų, valstybinių signataro našlių ir našlaičių rentų, rentų buvusiems sportininkams, kompensacijų už ypatingas darbo sąlygas ir (ar) draudžiamųjų pajamų, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatyme, suma sudaro mažiau kaip 100 procentų einamųjų metų minimalių vartojimo poreikių dydžio, apskaičiuoto Lietuvos Respublikos socialinės paramos išmokų atskaitos rodiklių ir bazinio bausmių ir nuobaudų dydžio nustatymo įstatymo nustatyta tvarka, arba 75 metų ir vyresniems asmenims, padengiamos Vyriausybės nustatyta tvarka.

Lietuvos Respublikos pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo 24 straipsnyje nustatyta, kad nustatytas atlygintinos žalos dydis yra mažinamas ligos išmokos, mokamos pagal Lietuvos Respublikos ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymą, šalpos neįgalumo pensijos ir socialinio draudimo netekto darbingumo pensijos, jeigu jos mokamos pacientui dėl žalos sukeltos ligos ir (ar) sveikatos sutrikimo, ir laidojimo pašalpos, šalpos našlaičių pensijos, socialinio draudimo našlių pensijos, socialinio draudimo našlaičių pensijos, valstybinės našlių pensijos ir valstybinės našlaičių pensijos, jeigu jos mokamos kitam asmeniui, turinčiam teisę į žalos atlyginimą, dėl žalos sukeltos paciento mirties, dydžiu, kuris nustatomas skaičiuojant gautas ar gautinas sumas tuo pačiu laikotarpiu, kaip ir nustatyti netiesioginiai nuostoliai (negautos pajamos) – šiuo atveju pacientui ar kitam asmeniui, turinčiam teisę į žalos atlyginimą, iš sąskaitos išmokamas nustatyto atlygintinos žalos dydžio ir šioje dalyje nustatyta tvarka apskaičiuoto išmokų dydžio skirtumas.

#### **4. Siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama**

Įstatymo projektu Nr. 1 siūloma nustatyti, kad nustatytas atlygintinos žalos dydis nebūtų mažinamas socialinio draudimo našlių pensijos dydžiu.

Įstatymo projektu Nr. 2 siūloma nustatyti, kad vertinant asmens teisę gauti paciento priemoną už kompensuojamuosius vaistus nebūtų vertinamos socialinio draudimo našlių pensijos.

Pritarus Įstatymų projektams, būtų nustatytas nuoseklus teisinis reguliavimas teikiant valstybės paramą tiek socialinio draudimo našlių pensijų gavėjams, tiek vienišo asmens išmokų gavėjams.

#### **5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai, galimos neigiamos priimtų Įstatymų projektų pasekmės ir kokių priemonių reikia imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta**

Priėmus Įstatymų projektus, neigiamų pasekmių nenumatoma. Numatomos teigiamos teisinio reguliavimo pasekmės aptartos šio aiškinamojo rašto 4 punkte.

#### **6. Kokią įtaką priimti įstatymai turės kriminogeninei situacijai, korupcijai**

Priimti įstatymai įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai neturės.

#### **7. Kaip įstatymų įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai**

Priimti įstatymai tiesioginės įtakos verslo sąlygoms ir jo plėtrai neturės.

#### **8. Ar Įstatymų projektai neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams**

Įstatymų projektai neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams.

#### **9. Įstatymų inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios**

Priimtiems įstatymams įgyvendinti kitų įstatymų parengti, pakeisti ar pripažinti netekusiais galios nereikės.

**10. Įstatymų projektų atitiktis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimams ir Įstatymų projektų sąvokų, jas įvardijančių terminų įvertinimas Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka**

Įstatymų projektai atitinka Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimus.

**11. Įstatymų projektų atitiktis Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis ir Europos Sąjungos dokumentams**

Įstatymų projektai atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos teisės normas.

**12. Įstatymams įgyvendinti reikalingi įgyvendinamieji teisės aktai, šių aktų rengėjai ir terminai**

**13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymams įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti**

Įstatymo projekto Nr. 1 ir Įstatymo projekto Nr. 2 įgyvendinimui papildomų lėšų įvertinti nėra galimybių, bet manytina, kad jos nebus ženklios.

**14. Įstatymų projektų rengimo metu gauti specialistų vertinimai, rekomendacijos ir išvados**

Rengiant Įstatymų projektus, specialistų vertinimų rekomendacijų ir išvadų nebuvo gauta, viešosios konsultacijos nevykdytos.

**15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia Įstatymų projektams įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant „Europos žodyno“ (Eurovoc) terminus, temas bei sritis**

Reikšminiai žodžiai, kurių reikia Įstatymų projektams įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant reikšminius žodžius pagal „Europos žodyną“ (Eurovoc), yra „našlių pensija“, „vienišo asmens išmoka“, „paciento priemoka už kompensuojamuosius vaistus“, „žalos atlyginimas“.

**16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai**

Nėra.

Seimo narė

Monika Navickienė